

ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY V OBORU VZDĚLÁNÍ

75-41-E/01 Pečovatelské služby

Závěry porady se zástupci škol a CZVV

Porada se uskutečnila z Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (Cermat) elektronickou formou přes Teams dne **29. listopadu 2023**.

Zúčastnilo se jí 31 zástupců z 28 škol z celkového počtu 35 škol – seznam je uveden v příloze k zápisu

Účast za CZVV, NPI ČR a MŠMT:

PhDr. Romana Maršalová, editorka ZZ pro obor vzdělání 75-41-E/01 Pečovatelské služby, CZVV

Ing. Dana Kočková, metodička ZZ, CZVV

Mgr. Blanka Vážná odborný garant, NPI ČR – omluvena

PhDr. Dana Hamerníková, MŠMT – omluvena

Cílem porady bylo formou krátké prezentace seznámit odborníky ze škol s aktuálním stavem a obsahem jednotného zadání (JZZ) pro ústní, praktickou a písemnou zkoušku, s počtem škol a žáků v oboru a školami, které se autorsky podílely na vzniku JZZ. Porada byla výrazně zaměřena na připomínky škol k JZZ červen 2023 k hodnocení témat praktické zkoušky.

Závěry porady:

Z prezentace a diskuse vyplynulo:

1. Obor vzdělání Pečovatelské služby aktuálně vyučuje 35 škol. V červnu 2023 bylo 218 žáků ve 3. ročníku. JZZ vytvářeli autoři z těchto škol: OU Kelč; SŠ technická, gastronomická a automobilní Chomutov; OU, PŠ, ZŠ a MŠ Příbram IV; SŠ profesní přípravy Hradec Králové, OU Chroustovice – Zámek; Gymnázium SOŠ a SOU Mikulov; SOU Kyjov; OU a PŠ Lipová – Lázně, OU a PŠ Hořice; OU Vyšehrad, Praha 2.
2. Ústní zkouška obsahuje 30 témat: 20 zrevidovaných v roce 2019. V roce 2023 bylo přepracováno 10 témat. Připomínky ze škol v roce 2023 byly ke 2 tématům, a to k doplnění otázek ze zdravotědy. Tato témata pro JZZ červen 2024 upraví jejich autorka Mgr. Vendula Mrázková z OU Chroustovice – Zámek. **Počet témat i jejich obsah školám vyhovuje.**
3. Písemná zkouška – od r. 2017 se témata písemné zkoušky generují z banky úkolů a zkoušku je možno realizovat na počítači. V roce 2019 proběhla rozsáhlá revize banky úkolů písemné zkoušky, na které se podílely SOU Kyjov, OU a PŠ Lipová – Lázně, OU Kelč, OU, PŠ, ZŠ a MŠ Příbram IV, Gymnázium SOŠ a SOU Mikulov; OU Vyšehrad – Praha 2, OU a PŠ Hořice, SŠ profesní přípravy Hradec Králové a SŠ technická, gastronomická a automobilní Chomutov. **Odborný obsah banky úkolů školám vyhovuje, připomínky ze škol v roce 2023 nebyly.**

4. Praktická zkouška obsahuje 10 témat. V roce 2019 proběhla výrazná revize témat směřující ke zvýšení podílu obsahu z pečovatelsví a poskytující možnost výběru technologie (Příprava pokrmů, Úklidové práce, Šití a opravy prádla a bytových doplňků, Praní a žehlení prádla) podle zaměření školy. Revizi provedly školy: OU Vyšehrad, Praha 2 a Gymnázium SOŠ a SOU Mikulov.

V roce 2023 byly k JZZZ zjištěny připomínky ze škol doporučující změny bodového hodnocení v oblasti Péče o klienta, cit: „*V bodovém hodnocení více rozebrat koupel klienta, a tím navýšit i bodovou dotaci: 1) příprava pomůcek, 2) manipulace s klientem, 3) komunikace, 4) technologický postup koupele*“. Odůvodněním k připomínce byl názor školy, že péče o hygienu/resp. koupel klienta je velmi podstatnou složkou pečovatelské profese a měl by jí být přiřkládán při hodnocení praktické zkoušky vyšší význam. Připomínka přímo souvisí s aktualizací RVP oboru vzdělání (2020), kdy došlo k navýšení podílu Pečovatelsví ve vzdělávacím obsahu. V rámci praktické zkoušky jsou ovšem dvě témata, která se zkoušejí ve cvičných místnostech a koupel klienta explicitně nezahrnují.

K uvedenému proběhla diskuse, z níž vyšlo najevo, že mnohé školy, zejména z organizačních důvodů, provádějí praktickou zkoušku ve cvičné místnosti a nadále budou tento způsob průběhu praktické zkoušky potřebovat.

Zároveň se účastníci porady shodli v tom, že v tématech praktické zkoušky by měl být navýšen podíl bodového hodnocení za oblast Pečovatelsví oproti oblasti Technologie. Jedna ze škol upozornila na to, že by neměl být snížen počet bodů za Technologii, protože v následné praxi se mnozí absolventi budou uplatňovat nejen jako pečovatelé v pobytových či ambulantních zařízeních, ale jako sociální pracovníci v terénních službách. Toto je explicitně stanoveno v uplatnění absolventa v RVP oboru vzdělání. Znamená to, že tito lidé budou zajišťovat nejen péči o klienty samotné, ale i o chod jejich domácností (úklid, příprava pokrmů, péče o prádlo apod). Také se mohou uplatnit v úklidových službách mimo zdravotnická zařízení, vykonávat pomocné práce při přípravě pokrmů v gastronomických zařízeních apod. Proto poskytuje rámcové rozvržení obsahu vzdělávání v RVP výrazný časový prostor na výuku technologií.

Školy se shodly na tom, že:

- **témata realizovaná ve cvičné místnosti budou v praktické zkoušce zachována;**
- **ve všech tématech bude navýšen podíl bodového hodnocení za oblast Pečovatelsví;**
- **v souvislosti s tím budou podrobněji rozpracovány tabulky uvádějící konkretizaci bodového hodnocení úkolů a upraveny tak, aby přesně odpovídaly zadání příslušného tématu.**

Současný stav je:

Část A – Pečovatelsví	35 bodů
Část B – Technologie	25 bodů
Osobnost žáka	10 bodů
CELKEM	70 bodů

Podrobněji viz JZZZ oboru vzdělání – praktická zkouška, Hodnocení – kritéria a pravidla.

Účastníci porady podali několik různých návrhů na konkrétní změnu struktury bodového hodnocení praktické zkoušky. V závěru porady bylo dohodnuto, že tři základní varianty možného řešení budou předloženy k posouzení a vyjádření všem školám, které obor vyučují. Výsledky z tohoto šetření budou využity k výběru varianty, kterou zvolí nejvíce škol.

Návrhy možného řešení:

Varianta A

- PEČOVATELSTVÍ – 45
- TECHNOLOGIE – 20
- OSOBNOST ŽÁKA – 5
- CELKOVÝ POČET BODŮ ZA TÉMA PONECHAT – 70

Varianta B

- PEČOVATELSTVÍ – 50
- TECHNOLOGIE – 25
- OSOBNOST ŽÁKA – 10
- CELKOVÝ POČET BODŮ ZA TÉMA NAVÝŠIT NA 85

Varianta C

- PEČOVATELSTVÍ – 40
- TECHNOLOGIE – 25
- OSOBNOST ŽÁKA – 5
- CELKOVÝ POČET BODŮ ZA TÉMA PONECHAT - 70

Dílčí poznámky k následným úpravám hodnocení praktické zkoušky:

- Dvě školy po ukončení porady písemně podaly editorce konkrétní návrhy na rozpracování hodnocení v oblasti Pečovatelství – koupel klienta. Obě školy shodně návrhy tři stejná kritéria: 1. Příprava pomůcek ke koupeli klienta; 2. Komunikace s klientem; 3. Pracovní postup koupele klienta. Odlišují se pouze v jednom bodu, buď Manipulace s klientem, nebo Dodržování BOZP u koupele. Po předběžné kontrole zápisu autorkami připomínek došlo ke shodě obou škol na tom, že hodnocení koupele klienta by mohlo zahrnovat:
  1. Přípravu pomůcek ke koupeli klienta
  2. Komunikace s klientem
  3. Pracovní postup koupele klienta
  4. Manipulace s klientem, dodržování BOZP u koupeleRozhodnuto bude na příští poradě škol k JZZZ v rámci hlasování účastníků porady.
- **Tabulky „Konkretizace bodového hodnocení úkolu“** - hodnotící tabulky by měly být ponechány v rozmezí 0-5 bodů, neměla by být dána možnost upravovat je školami. Tabulky nemusí být u jednotlivých témat totožné, ale musí odpovídat zadání tématu.
- Problém by mohl nastat u témat: T-79 489 - Péče o klienta v domácnosti – zde je pouze péče o kůži (ale lze zde provést mytí vlasů); a T-70 118 - Úkony přímé obslužné péče ve cvičné místnosti – nutno vyřešit.

Další postup prací:

1. **Zápis z porady škol bude zaslán všem školám**, které obor vzdělání vyučují. Školy budou vyzvány k **posouzení návrhů** na změnu struktury bodového hodnocení praktické zkoušky **A, B, C** a **sdělení zvolené varianty do CZVV** na adresu marsalovar@cermat.cz .
Termín do 30. 1. 2024.
2. Další porada škol k JZZZ Pečovatelské služby s již známými výsledky volby škol uskuteční v únoru 2024.
3. Plánované změny se projeví v JZZZ červen 2025.

V Praze 11. 12. 2023

Zapsala: Romana Maršálová